

Biblioteksplan

Dokumenttyp	Plan
Fastställt/upprättad	2006-12-18 av Kommunfullmäktige § 38
Senast reviderad	2011-11-07 av Kommunfullmäktige § 176
Detta dokument gäller för	Stadsbiblioteket/Kultur och fritid
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Kultur- och fritidschef
Dnr	2006-210, 2011-475

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Lagkrav	4
Lokalt	4
Syfte.....	4
Arbetsgrupp	4
Vision	4
Övergripande mål	4
Omvärldsanalys	5
Utvecklingsområde 1: Mötesplats och samverkan	5
Marknadsföring	5
Samverkan i VG-regionen. Bibliotek i R-området, BRO	5
Media 2011	6
Utvecklingsområde 2: Bibliotek för alla	6
Tillgänglighet.....	6
Utvecklingsområde 3: Språkutveckling och lässtimulans	7
Barn och Ungdom på folkbiblioteket och skolbiblioteket.....	7
Utvecklingsområde 4: Det livslånga lärandet.....	8
Studiebiblioteket	8
Släktforskning.....	8
Utvecklingsområde 5: Aktuellt mediabestånd.....	9
Skönlitteratur	9
Facklitteratur.....	9
Media och IT	9
Databaser	9
Internet.....	10
Grundläggande behov	10
Kvalitetsredovisning.....	10
Tidsplan	10
Bilaga I	11
Styrdokument	11
Låneregler och avgifter	12

Bakgrund

Lagkrav

Bibliotekslagen § 7 kräver planer för biblioteksverksamheten samt samverkan mellan olika biblioteksfunktioner oavsett huvudman.

Lokalt

Biblioteksplanen är en del av kultur och fritidsplanen för kultur och fritids samlade verksamheter.

Syfte

Syftet med biblioteksplanen är att få en samlad bild av biblioteket samt befästa bibliotekets roll i det demokratiska samhället. Planen ska ange mål och inriktning för biblioteksverksamheten i kommunen. Planen ska följas upp och utvärderas av barn och ungdomsnämnden.

Arbetsgrupp

Under hösten 2005 samlades bibliotekets personalgrupp under en heldag för att diskutera grunden för biblioteksplanen och ta fram mål och utvecklingsplan. Under våren 2006 har biblioteksföreståndare och kultur och fritidschef med utgångspunkt från personalgruppens underlag arbetat fram formuleringar och sammanhang i planen för Hjo Stadsbibliotek.

Vision

Biblioteket, vårt lokala kultur- och kunskapscentra. En unik mötesplats för alla oavsett ålder, kön, religion eller politisk uppfattning. Ett rum för samtal, meditation, insikt och lärande. Här finns kulturarvet, vårt kollektiva minne, men också utsikten mot samhället och världen. En demokratisk institution med fri tillgång till information, kunskap och upplevelser.

Övergripande mål

1. Mötesplats och samverkan

Biblioteket ska vara en fri och öppen mötesplats för alla och därmed främja kontakten mellan människor. Biblioteket ska i sin verksamhet sträva efter samarbete med föreningar, studieförbund, kultur o fritids övriga verksamheter och andra förvaltningar i kommunen.

2. Bibliotek för alla

Biblioteksverksamheten ska ge alla kommuninnevånare god tillgång till information och media för studier, kunskapsinhämtning, förströelse och underhållning.

3. Språkutveckling och lässtimulans

Litteraturförmedling och läsfrämjande arbete är en av bibliotekets angelägnaste uppgifter där barn och ungdom är en prioriterad målgrupp. Att kunna läsa och förstå är en grundförutsättning för att kunna vara aktivt delaktig i samhället.

4. Det livslånga lärandet

Biblioteket ska vara en del i utbildningssamhället och stimulera samt vara stödjande i det livslånga lärandet och läsandet.

5. Aktuellt mediabestånd

Biblioteket ska genom sitt kvalitativa mediaurval erbjuda ett aktuellt mediabestånd, och i regional och nationell samverkan tillgängliggöra olika typer av digitala resurser.

Omvärldsanalys

Omvärldsförändringar som påverkar verksamheten

- Snabba förändringar i samhället påverkar individen och ställer därmed ökade krav på bibliotekets flexibilitet och förändringsbenägenhet.
- IT-utvecklingen, distansarbete och informationsamhället i stort ställer ökade krav på bibliotekets möjligheter och tjänsteutformning, bl.a. interaktiva tjänster.
- Det livslånga lärandet innebär att antalet personer i utbildning på olika nivåer ökar.
- Distansstudier, förändrad studieteknik med problembaserad inläring i grundskola och gymnasium, lärcentrums utveckling samt att högskolestuderande oftare använder både folkbibliotek och högskolebibliotek innebär ökad efterfrågan på handledning, informationstjänster, utveckling av den lokala biblioteksfunktionen, databaser och utbudet av fack- och kurslitteratur.
- Tidsbrist för vissa – mera fritid för andra är ytterligheter som påverkar bl. a tjänsteutbudet.
- Den nuvarande kommunala ekonomin, det ökande antalet äldre med allt större andel av hemmaboende, rättighetslagstiftning för funktionshindrade, befolkningstal med nettotillskott kräver sammantaget ökad effektivisering alternativt ökade anslag.
- Barn och ungdomsnämnden har slagit fast att barn och unga är en prioriterad grupp även för biblioteksverksamheten. Biblioteksverksamheten ska bidra till att främja kritisk medvetenhet, nyfikenhet, språkutveckling och kreativitet.

Utvecklingsområde I: Mötesplats och samverkan

Marknadsföring

I de två medborgarenkäterna Kommun Nyckeln från 1998 och 2000 i Hjo får bibliotekets verksamhet genomgående högsta betyg. Även nationellt åtnjuter biblioteken ett gott anseende. Bibliotek står för pålitlighet, opartiskhet och tillgänglighet, men är traditionellt dåliga på att marknadsföra sina tjänster. En föråldrad syn på biblioteket som endast en låneinstitution av tryckta böcker gör att vi inte når alla. Utbud och tjänster mot kommuninnevånarna, men också mot den kommunala förvaltningen, företagen och näringslivet bör ökas.

Utvecklingsidé

Ta fram en professionellt utformad informationsfolder där bibliotekets möjligheter och utbud presenteras. Utforma målgruppsriktad information till barnfamiljer m.fl. Marknadsföra biblioteket i de kommunala förvaltningarna. Uppdatera och förbättra vår hemsida. Digitalisera så mycket som möjligt av vår tryckta information och göra den tillgänglig på hemsidan. Att dygnet runt kunna besöka biblioteket från en dator, se över sina lån, göra reservationer, söka i databaser, hitta länkar och få inspiration. Förbättra skyltning och vägledning inne i biblioteket. Undersöka möjligheten att starta ett kulturcafé i samverkan med kulturskolan och turistbyrå – en mötesplats med regelbundet återkommande program.

Samverkan i VG-regionen. Bibliotek i R-området, BRO

Sedan 2004 samverkar 11 kommunbibliotek i Skaraborg och högskolebiblioteket i Skövde i det BRO-projektet som i huvudsak har finansierats av medel från Finansdepartementet och Västra Götalandsregionen. Samverkansarbetets första fas har lett fram till fyra huvudlinjer

Samla biblioteken kring en gemensam vision och satsa på ett långsiktigt samarbete.

Skapa bibliotek för utveckling och lärande

Utveckla arbetsgemenskaper

Samarbeta i konkreta frågor

Ett exempel är att man i de samverkande kommunerna nu kan låna på ett och samma lånekort oavsett på vilket bibliotek man befinner sig.

Utvecklingsidé

Gemensam målsättning för BRO-biblioteken är att ta ännu större plats i det livslånga lärandet. Informationstjänster och omvärldsbevakning bidrar till det lokala samhällets utveckling genom att alla bibliotek har datorarbetsplatser med specificerad teknisk utrustning, en särskild utvecklings/lärandehylla med tryckta medier (aktuell litteratur, broschyrmaterial etc.) och alla bibliotek ställer upp och bidrar till en gemensam marknadsföring av servicen inom utveckling och lärande.

Media 2011

Media 2011 är ett annat samarbetsprojekt inom regionen som i första hand handlar om just media. Trettio kommuner ingick i ett fjärrlåneförsök (fjärrlån=lån mellan olika bibliotek) under 2006. Samarbetsgrupper mellan 4-6 kommuner inrättades. Gruppen blev en egen fjärrlåneregion som numera svarar för huvuddelen av sin medieförsörjning. Större delen av allt efterfrågat material köps till det egna bibl. eller till samarbetsgruppen. Redan inköpt material fjärrlånas mellan bibl. Regionbibliotekets medel för kompletterande medieförsörjning används för att stödja inköpen. I gruppen Skaraborg 2 ingår Hjo, Tibro, Karlsborg och Skövde.

Utvecklingsidé

Långsiktig ökad service till låntagaren, snabbare leveranser, böcker och andra medier så nära låntagaren som möjligt, förbättrad tillgänglighet genom teknik, minskade kringkostnader - ökade mediainköp, bättre utnyttjande av bibliotekets resurser, verksamhetsutveckling genom ökat idéutbyte.

Utvecklingsområde 2: Bibliotek för alla**Tillgänglighet**

Inriktningen är att år 2010 ska kulturenhetens lokaler och program vara tillgängliga för alla oavsett funktionella hinder av olika slag. Ingen ska behöva avstå från kultur på grund av sitt funktionshinder. Under 2000-2002 deltog Hjo och Borås som pilotkommuner i ett projekt som Regionbiblioteket genomförde. Stadsbibliotekets fysiska tillgänglighet granskades enligt riktlinjer framtagna av VG-regionen i samarbete med handikapporganisationerna i Västra Götaland. Bibliotekshuset är en av de lokaler i kommunen med en förhållandevis god fysisk tillgänglighet men ändå blev anmärkningarna många. Några var lätta att åtgärda, andra kräver mer omfattande ingrepp. Dokumentet är ett viktigt redskap i det fortsatta arbetet mot ökad tillgänglighet.

För människor med läs- och skrivsvårigheter finns idag lättlästa böcker, bok & DAISY med olika inläsningshastighet, stor-stilsböcker, talböcker, CD-böcker och digitala DAISY-böcker i första hand med barn- och ungdomstitlar. Traditionell kassett - talbok produceras inte längre. I den nya DAISY-tekniken består en bok oftast av en skiva, medan motsvarande för en CD-bok är 10-12 skivor. Tekniken är lätt att använda och fördelarna många; man kan hoppa mellan rubrikerna till rätt avsnitt, söka på ord och snabbt hitta rätt kapitel, göra bokmärken och röstanteckningar. Nackdelen är att man måste ha en speciell talbokspelare. Det går också att lyssna i en vanlig dator med ett speciellt program som laddas ner utan kostnad.

Efter tillstånd av regeringen får biblioteken, utan kostnad, möjlighet att ladda ner digitala böcker för

utlåning till personer med läs- och skrivsvårigheter. I dagsläget finns c:a 85 000 titlar att välja bland; ett virtuellt bibliotek som är tillgängligt dygnet runt.

Utvecklingsidé

Ta fram åtgärdsprogram för kvarstående brister i den fysiska miljön, sprida kunskap om ny teknik och nya möjligheter som kommer att finnas, läsplattor och e-böcker bör finnas för utlåning, ansluta teleslinga vid informationsdisk och i Grönköpingslokalen, information om biblioteket i lättläst version, i stor stil och inläst på CD och kassett, behovsinventering genom kontakt med handikapporganisationer i Hjo, utreda samarbete med omvårdnadsförvaltningens verksamheter samt utbilda all bibliotekspersonal i handikappkunskap.

Utvecklingsområde 3: Språkutveckling och lässtimulans

Barn och Ungdom på folkbiblioteket och skolbiblioteket

Folkbibliotekets uppgift, vad gäller barn o ungdomsverksamheten, är att stärka barnens språkutveckling. På *Stadsbibliotekets* barn- och ungdomsavdelning finns pekböcker, bilderböcker, ungdoms- romaner, DVD, lättlästa böcker, serier, barn o ungdoms- litteratur på främmande språk och faktaböcker i olika svårighetsgrader och CD-böcker. Media för läshandikappade barn och ungdomar finns på äppel-hyllan. *De små barnens bok* delas ut till alla barn vid en BVC-träff på biblioteket, och föräldrar får information om vad biblioteket har att erbjuda. *Daisy-teknik*; se Tillgänglighet. Vid klassbesök för År F-6 på stadsbiblioteket får elever och lärare tillsammans biblioteksundervisning, bokprat och lästips av barnbibliotekarien.

Skolbibliotek tillhandahåller facklitteratur som är ett komplement till den obligatoriska studielitteraturen. Det finns även referensavdelning med uppslagsverk samt databaser för informationssökning och skönlitteratur på svenska och engelska. Förstudier och elevernas fria läsande ska stimulera läslusten och öppna ögonen för god litteratur av olika svårighetsgrader. Enligt skolverkets senaste mätningar är det många elever som brister i såväl analysförmåga som läs- och skrivkunighet. Läsvanorna i grundskolan är svaga. Fler än var tionde elev gick 2005 ut grundskolan utan godkända betyg i svenska, engelska och matematik.

Utvecklingsidé

Den traditionella läskunigheten är grund för medialäskunigheten, som inkluderar förmågan att söka relevant information både ur tryckta och elektroniska källor, förmågan att evaluera och jämföra olika informationskällor och färdigheter att anpassa kunskap för eget bruk. Kunigheten ligger till grund för barns och ungdomars möjlighet att vara aktivt delaktiga i samhället, och en förutsättning för att kunna söka och värdera information. För att utveckla läskunigheten bör samarbetet med skolans lärare för barn/ungdomar med läs- och skrivsvårigheter prioriteras.

Åtgärder för att öka läslusten och främja läsutvecklingen hos alla är: att anpassa media och information till ungdomars behov, genomföra klassbesök och bokprat i alla åldrar, sagostunder med högläsning, regelbundna samlingar med BVC-grupper, påverka föräldrar/vuxna att läsa mer för barnen, hitta lösningar för trivsel och studiero i biblioteksmiljön, medvetandegöra nyttan och vikten av ett välfungerande skolbibliotek samt undersöka möjligheter att utöka skolbibliotekets öppettider.

Utvecklingsområde 4: Det livslånga lärandet

Studiebiblioteket

Att biblioteken har en betydelse för bildning och lärande är ingen ny insikt. Vägledning och hjälp i studiesammanhang har i biblioteksvärlden alltid uppfattats som centrala arbetsuppgifter. De senare årens stora ökning av alla studerandekategorier ställer andra och större krav även på små folkbibliotek. Förutsättningarna har ändrats, både positivt och negativt. De personella och ekonomiska resurserna har inte blivit bättre medan informationsteknologin och den digitala världens alla möjligheter gör oss oändligt mycket effektivare. Utbildning och utveckling är intimt förknippade, men har på senare år blivit mer tydliggjord. Kunskap är en viktig drivkraft i samhällsutvecklingen. Kunskapsnivån spelar roll för en kommuns infrastruktur och tillväxtkraft. I kunskapens infrastruktur ingår biblioteken.

Målgruppen för studiebiblioteket är i första hand gymnasister, komvuxelever, folkhögskoleelever, universitets- och högskolestudenter. I motsats till högskolebiblioteken kan man säga att folkbiblioteksmiljön ger större utrymme för flexibelt lärande, en bildnings- miljö där man värderar vikten av individuell kompetensutveckling och mer informella studier. Den service som vi i dag erbjuder ser kort ut så här:

- Vårt eget mediebestånd av facklitteratur, tidningar och tidskrifter.
- Tillgång till referenslitteratur och datorer även när biblioteket inte är öppet för allmänheten.
- Fjärrlån av studielitteratur.
- Hjälp med informationssökning
- Tillgång till Internet med betaldata-baser, nättjänster och ordbehandling.
- Viss biblioteksundervisning. Bl.a. får alla nya folkhögskoleelever en genomgång av biblioteket och en kort introduktion i informationssökning.

Utvecklingsidé

Att erbjuda studiearbetsplatser i biblioteket med tillgång till adekvat referenslitteratur och teknisk utrustning. Att marknadsföra våra tjänster mot folkhögskola och vuxenutbildningen. Folkhögskolan är navet i kommunens vuxenutbildning; här finns också komvux och olika uppdragsutbildningar. Aktivt verka i BRO-projektet för kompetens- utveckling av bibliotekspersonalen med Högskolan i Skövde som bas så att bibl. kan erbjuda kvalificerad hjälp och vägledning i informationssökning.

Släktforskning

Släkt- och hembygdsvetenskap är en viktig kulturhistorisk gärning. Biblioteket har ett gott samarbete med Hjo-Tibro släktforskarförening. Biblioteket har rullfilmer och mikrokort över stadens och de gamla kranskommunernas kyrkböcker. Forskarna har en avdelning med nödvändig referenslitteratur och två läsapparater för mikrokort och rullfilm. Biblioteket abonnerar på databasen Arkiv Digital med digitala bilder av de svenska kyrkböckerna och tillhandahåller olika register på CD-rom som är viktiga för forskarna. Som ett led i att utveckla verksamheten installerades våren 2006 en Internetuppkopplad dator i forskar- avdelningen Den är avsedd för släktforskning och är tillgänglig, efter överenskommelse, även på tider då biblioteket är stängt.

Utvecklingsidé

Att fortsätta utveckla det goda samarbetet med släktforskarföreningen genom att erbjuda såväl efterfrågade databaser som lämpliga arbetsplatser.

Utvecklingsområde 5: Aktuellt mediabestånd

Skönlitteratur

”Resa, Amanda, jag skall till aldrig skådade länder” Erik Johan Stagnelius

Den sköna litteraturen; romanen, novellen, lyriken, berättelsen, skrönan – traditionellt den självklara basen i bibliotekens verksamhet - glöms numera ofta bort i översyner och planarbeten. Fortfarande är det ändå skönlitteraturen som har de högsta utlåningssiffrorna. Det är i skönlitteraturen som barnet lär sig bemästra språket och vinner insikter. Det är i skönlitteraturen som trösten finns, kärleken, spänningen, nöjet, erfarenheten – språkets oändliga skönhet. Från Alfons Åberg till Anna Karenina utan att tappa fart.

Utvecklingsidé

Medieplanering, vilket bl.a. innebär att avsätta tid till målmedveten gallring. Att vara lyhörd för låntagarnas önskemål men också lita till den egna professionalismen. Att all personal kan påverka och känna delaktighet i det egna beståndet. Att i urvalet sträva efter ett brett utbud men ändå alltid hävda kvaliteten. Att mera medvetet lyfta fram den goda litteraturen i form av temautställningar, skyltning, litteraturafnär och författarbesök.

Facklitteratur

Vi är ett förhållandevis litet bibliotek men har ändå ambitionen att tillhandahålla ett grundbestånd inom de flesta ämnesområden. Urvalet här är naturligtvis svårare för oss än inom skönlitteraturen (förutom fackområden där vi själva har specialintressen) och vi får i stor utsträckning lita till recensioner, lektorsomdömen, kurslistor och låntagares specifika önskemål.

Avdelningarna för byggnadsvård och konst är förhållandevis framträdande; en medveten profilering för att spegla den egna stadens särart.

Utvecklingsidé

Översynen av fackavdelningarna är ett viktigt arbete; uppgifter blir föråldrade, lagar och regler ändras, nya rön tillkommer och daterad litteratur blir oattraktiv. Att upprätta en gallringsplan där vi också kan ta hjälp av ämneskunniga personer. Att komplettera och göra väl underbyggda nyanskaffningar. Att känna igen de vanligast förekommande högskolekursernas litteraturlistor och köpa in kurslitteratur på grundnivå.

Media och IT

Stadsbiblioteket har genom upphandlingsavtal Boktjänst i Skövde som huvudleverantör av böcker och CD-titlar. Andra leverantörer är AdLibris, Bokus och Hjo bokhandel. Direktköp från specialförlag förekommer också, liksom enstaka inköp från antikvariat av utgången material. Genom mediajuke-boxen finns möjlighet att kostnadsfritt ladda ner filer i mp3-format – ljudböcker, språkkurser, reseguider osv.

Utvecklingsidé

Översyn och gallring av mediebeståndet. Upprätta en medieplan. Gemensam medieplan med våra samverkanskommuner är också en möjlig strategi för att bättre utnyttja våra gemensamma resurser. Se även Samverkan i VG-region.

Databaser

Biblioteket abonnerar på 7 st. databaser både svenska och engelskspråkiga. Det är tidnings- och

tidskriftsartikelbaser, biografier, släktforskningsbaser, litteraturlexikon och fonder/stipendieförteckningar. Därtill kommer ett stort antal, samlade, fria informationsdatabaser. Ett brett utbud av nättjänster är viktig för ett modernt biblioteks informationsarbete, för studier, för utveckling och för omvärldsbevakning. Kostnaderna för nättjänster är samtidigt en ny och växande utgift för stadsbiblioteket. Ökat behov hos låntagare att få hjälp och vägledning i datorbaserad informationssökning.

Utvecklingsidé

Bättre marknadsföra våra samlade informationsresurser. Anpassa medieanslaget till ökande kostnader för nättjänster.

Internet

Biblioteket har 2 publika arbetsplatser för Internet som bokas i entimmespass. Därutöver finns 2 terminaler för sökningar i bibliotekskatalogen varav den ena är Internettuppkopplad och får användas för korttidssökningar (10 min.). I Hjo-rummet finns ytterligare en dator med tillgång till Internet som är reserverad för släktforskning. För ordbehandling och andra skrivarbeten finns en separat bokningsdator. Mot förfrågan erhålles inloggningsuppgifter för att kunna använda trådlöst nätverk i bibliotekslokalen.

Grundläggande behov

- Att ekonomiska förutsättningar anpassas.
- Att personalresurser anpassas efter verksamhetens utveckling.
- Att Internetterminaler ses över och anpassas till behov och efterfrågan.
- Att samtlig personal ges möjlighet till utbildning i grundläggande informationssökning
- För att tillgodose verksamhetens grundläggande behov och befintliga verksamhet.
- För att möjliggöra utveckling av verksamheten med hänsyn till omvärldsutveckling.
- För att säkerställa möjligheten att nå resultat mot uppställda mål och utvecklingsplan.

Kvalitetsredovisning

Avstämningar genom mätningar för besök och utlåning på biblioteket redovisas varje månad. Årsredovisning av verksamheten sker varje år i form av detaljerad beskrivning från biblioteksföreståndaren samt kultur och fritidschef.

Omvärldsanalys sker kontinuerligt och utvecklas i takt med biblioteksplanens genomförande.

Tidsplan

Biblioteksplanen gäller tillsvidare eller fram till dess att barn och ungdomsförvaltningen anger annat.

Bilaga I

Styrdokument

Följande dokument är styrande för biblioteksverksamheten.

Unescos biblioteksmanifest

Frihet, välfärd, samhällelig och personlig utveckling är grundläggande mänskliga värden. De kan bara förverkligas genom välinformerade medborgare med möjlighet att utöva sina demokratiska rättigheter och därmed spela en aktiv roll i samhällsutvecklingen. Medborgarnas egna deltagande i utvecklingen av demokratin är beroende av en fullgod utbildning samt en fri och obegränsad tillgång till kunskap, tankar, kultur och information. Folkbiblioteket som lokalt kunskapscentrum utgör en grundförutsättning för ett livslångt lärande. Ett självständigt ställningstagande och en kulturell utveckling för den enskilde och för olika grupper i samhället.

Bibliotekslagen

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet.

2 § Till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt skall alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek. Folkbiblioteken skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare. Varje kommun skall ha folkbibliotek.

3 § På folkbiblioteken skall allmänheten avgiftsfritt få låna litteratur för viss tid. Bestämmelsen hindrar inte att ersättning tas ut för kostnader för fotokopiering, porto och andra likande tjänster. Inte heller hindrar den att en avgift tas ut i de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

4 § Ett länsbibliotek bör finnas i varje län. Länsbiblioteken skall bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande medieförsörjning och andra regionala biblioteksuppgifter. För den kompletterande medieförsörjningen skall också finnas en eller flera lånecentraler.

5 § Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.

6 § Det skall finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla högskolor. Dessa bibliotek skall inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid högskolan svara för biblioteksservice inom högskolan och i samverkan med landets biblioteksväsen i övrigt ge biblioteksservice.

7 § Kommunerna ansvarar för folk- och skolbiblioteksverksamheten. Landstingen ansvarar för länsbiblioteken och för biblioteken vid högskolor med landstingskommunalt huvudmannaskap. Staten ansvarar för övriga högskolebibliotek och för lånecentralerna samt för sådan biblioteksverksamhet som enligt särskilda bestämmelser tillkommer på staten.

7 a § Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka. Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna. Lag (2004:1261).

8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

10 § Länsbibliotek, lånecentraler, högskolebibliotek, forskningsbibliotek och andra av staten finansierade bibliotek skall avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till folkbibliotekens förfogande samt i övrigt samverka med folk- och skolbiblioteken och bistå dem i deras strävan att erbjuda låntagarna en god biblioteksservice.

Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter – utdrag ur artikel 13

Barnet skall ha rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att oberoende av territoriella gränser söka,

motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.

Låneregler och avgifter

Det kostar inget att låna från biblioteket, men för att kunna låna av bibliotekets medier behövs ett lånekort. Lånekortet är en personlig värdehandling och förkommet kort ska anmälas till biblioteket så att det kan spärras. Var och en är ansvarig för vad som lånas på kortet. Målsman är ansvariga för barnens lån. Om böckerna inte lämnas tillbaka i tid utgår övertidsavgift. Förkomna eller förstörda böcker ersätts av låntagaren.

Övertidsavgiften är 5:-/bok och vecka. Max 100:- per återlämningstillfälle.

Reservationer: 10:-/bok.

Fjärrlån: 30:-/bok.

Kopiering kostar 3:- för A4 och 6:- för A3.

För färgkopior är priset 20:- för A4 och 35:- för A3.

Mikrofilm kostar 15:-/volym.

Lån av DVD-film är liksom boklån kostnadsfritt.

Om lånekortet tappas bort kostar det 10:- för barn och 20:- för vuxna att få ett nytt.

För borttappade böcker och andra media gäller följande avgifter

Facklitteratur: 300:-

Skönlitteratur: 250:-

Ungdomslitteratur och barnböcker: 150:-

CD-böcker för vuxen: 200:-

CD-böcker för ungdom: 100:-

DVD-film: 700:-